

TISKOVÁ INFORMACE

Vývoj insolvencí v České republice za tři čtvrtletí roku 2017

Praha, říjen 2017 – novela Insolvenčního zákona platná od 1.7.2017 se výrazně projevila v počtu insolvenčních návrhů

Červnový růst počtu insolvenčních návrhů byl v červenci vystřídán tak výrazným poklesem, že červencové hodnoty celkového počtu insolvenčních návrhů klesly na 26% průměrné pololetní hodnoty roku 2017. U firem to bylo 53% a u fyzických osob 24% průměrné pololetní hodnoty roku 2017. V dalších dvou měsících se počty insolvenčních návrhů zase zvyšovaly, ale dostaly se jen zhruba k polovině průměrných pololetních hodnot roku 2017.

Tento vývoj nám výrazně ovlivnil celkové počty insolvenčních návrhů. Ve srovnání s devíti měsíci roku 2016 došlo k poklesu celkového počtu insolvenčních návrhů o 19,87%. U firem klesl o 23,06 % a u fyzických osob o 19,58%. Celkem bylo v prvních devíti měsících roku 2017 podáno 18 008 insolvenčních návrhů, z toho 1 445 u firem a 16 563 u spotřebitelů.

Vývoj počtu insolvenčních návrhů ve třetím čtvrtletí je důsledkem novely Insolvenčního zákona platné od 1.7.2017, kdy mj. platí u právnických osob povinnost, že musí svoji pohledávku dokládat uznáním dlužníka s ověřeným podpisem nebo vykonatelným rozhodnutím nebo notářským zápisem se svolením k vykonatelnosti nebo potvrzením auditora a hned při podání insolvenčního návrhu hradit zálohy. U fyzických osob zpřísňuje podání insolvenčního návrhu podmínka, že insolvenční návrh s návrhem na oddlužení může podat jen akreditovaná a odborně způsobilá osoba.

Tabulka 1: Insolvenční návrhy v ČR*

Měsíc	2015			2016			2017		
	Celkem	Firmy	Fyzické osoby vč. nepodnikajících živnostníků	Celkem	Firmy	Fyzické osoby vč. nepodnikajících živnostníků	Celkem	Firmy	Fyzické osoby vč. nepodnikajících živnostníků
1	2353	264	2095	2119	219	1900	1989	160	1829
2	2831	261	2570	2707	225	2482	2214	179	2035
3	3282	332	2950	2680	226	2454	2685	175	2510
4	2918	280	2644	2706	208	2498	2110	175	1935
5	2679	244	2435	2827	225	2602	2354	179	2175
6	3025	272	2753	2575	193	2382	3494	273	3221
7	2606	250	2356	2114	169	1945	646	100	546
8	2234	218	2016	2431	199	2232	1194	110	1084
9	2445	190	2255	2314	214	2100	1322	94	1228
10	2741	250	2491	2259	184	2075			
11	2599	208	2391	2463	198	2265			
12	2640	235	2405	2310	178	2132			
celkem	32353	3004	29349	29505	2438	27067	18008	1445	16563

* insolvenční návrhy podané, mohou se na daný subjekt opakovat
Zdroj Creditreform, insolvenční rejstřík

Do června 2017 se v insolvenčním rejstříku ocitaly i firmy, u nichž se věřitelé domáhaly přednostního uhrazení svých pohledávek. Soud tyto insolvenční návrhy zastavil pro

zpětvzetí, zamítl či vůbec neprojednal. V prvním pololetí 2017 tomu tak bylo například u společností PSJ, a.s., Pozemní stavitelství Zlín a.s., Beskydská stavební, a.s., PSG-International a.s. a KARLA spol. s r.o.

Novela Insolvenčního zákona upravuje i tuto oblast a šikanózní insolvenční návrhy by již měly být minulostí. Pokud má soud důvodné pochybnosti o důvodnosti insolvenčního návrhu, má nyní možnost uplatnit právo na předběžné přezkoumání. Tzn. místo aby byl insolvenční návrh během dvou hodin zveřejněn ve volně přístupném insolvenčním rejstříku, může být pozdržen do konce dne následujícího po podání insolvenčního návrhu. Pokud při prověřování nebude neodůvodněnost jasně prokázána, dojde k jeho uveřejnění již následující den dopoledne.

Většina insolvenčních návrhů u právnických osob končí prohlášením úpadku, případně je insolvenční návrh odmítnut z formálních důvodů, zastaven pro zpětvzetí či nedostatek podmínky anebo zamítnut z důvodu, že úpadek se neosvědčil.

Řešení úpadku je u právnických osob možné dvěma způsoby, buď konkurzem, nebo reorganizací.

Konkurs je způsob řešení úpadku spočívající v tom, že na základě rozhodnutí o prohlášení konkursu jsou zjištěné pohledávky věřitelů poměrně uspokojeny.

Konkurzů bylo v prvním pololetí roku 2017 prohlášeno 1 247. Z toho počet konkurzů u živnostníků činil 659, tj. 52,8 %.

V období 1. – 9. 2017 klesl počet konkurzů proti stejnému období roku 2016 o 16,59 %. Ve srovnání období leden – září 2016/2015 činil pokles konkurzů 10,64% a v období tří kvartálů 2015/2014 klesaly konkurzy o 9,18%.

Tabulka č. 2: Konkurzy právnických osob a živnostníků

měsíc	2015		2016		2017	
	firmy	z toho živnostníci	firmy	z toho živnostníci	firmy	z toho živnostníci
1	163	73	170	96	163	79
2	180	89	172	96	166	92
3	203	102	146	74	175	102
4	209	110	157	85	156	92
5	191	106	164	89	134	72
6	205	112	219	106	139	84
7	174	97	137	73	89	40
8	163	80	159	94	120	61
9	185	107	171	98	105	37
10	190	100	156	85		
11	187	105	194	103		
12	141	77	137	77		
celkem	2191	1158	1982	1076	1247	659

zdroj: Creditreform

Tabulka č. 3: Firmy v konkurzu dle obratu (3Q 2017)

IČO	Název	Činnost	Počet zaměstnanců	Poslední obrat
61458848	2P Commercial Agency s.r.o.	Velkoobchodní a maloobchodní prodej mobilních telefonů.	20	5 563 932 000
26823357	VÍTKOVICE POWER ENGINEERING a.s.	Výroba ocelových prvků a konstrukcí	800	3 522 185 000
46975616	D.I.S., spol. s r.o.	Stavební činnost	90	803 694 000
28649419	Exiteria a.s.	Provoz internetových obchodů zaměřených na prodej nábytku	300	585 000 000
28128125	DAX Autogroup s.r.o.	Obchod s automobily a jinými lehkými motorovými vozidly	8	304 820 000
28306155	Dino plus CZ s.r.o.	Velkoobchod se dřevem, stavebními materiály a sanitárním vybavením	0	281 616 000
25197452	LUMEN a.s.	Dodávky a servis elektromontážních prací	78	219 610 000
41188161	Bohemia LYNX spol. s r.o.	Velkoobchod s kosmetickými výrobky	9	163 730 000
27575420	AARON shop s.r.o.	Prodej digitálních fotoaparátů, videokamer a příslušenství	19	140 204 000
47118181	BOHEMIA TIMBER, s.r.o.	Dřevařská výroba	27	101 437 000

zdroj: Creditreform

Druhým, méně využívaným způsobem řešení úpadku je **reorganizace**. Jedná se o takový způsob řešení úpadku, kdy dochází k postupnému uspokojování pohledávek věřitelů při zachování provozu dlužníkovy podniku.

Do konce roku 2013 byla předpokladem pro povolení reorganizace podmínka, aby obrat firmy, která se dostala do problémů, činil v roce před insolvenčí alespoň 100 000 000 Kč. Druhým kritériem pro povolení reorganizace bylo, aby firma měla minimálně 100 zaměstnanců. Tyto přísné podmínky nesplňovala řada firem, které by jinak mohly reorganizaci k řešení úpadku využít. Proto novela Insolvenčního zákona platná od 1.1.2014 snížila kritéria pro povolení reorganizace, a to tak, že roční úhrn čistého obratu firmy byl snížen na 50 mil. Kč a počet zaměstnanců na 50 zaměstnanců. Nově také stačí splnění alespoň jednoho z kritérií.

Situace v oblasti insolvenčních návrhů u **fyzických osob – spotřebitelů** byla v posledních dvou letech celkem stabilizovaná a počty insolvenčních návrhů vykazovaly klesající tendenci. Výrazným zlomem je i zde novela Insolvenčního zákona, která od 1.7.2017 nastavila povinnost akreditace při poskytování služeb v oblasti oddlužení. Záměrem bylo jednak eliminovat ty návrhy na oddlužení, které neměly šanci na schválení soudem a jednak ochránit dlužníky před předimenzovanými platbami poskytovatelům poradenských služeb.

Počet podaných insolvenčních návrhů u spotřebitelů činil za 9 měsíců roku 2017 16 563. Výrazný propad hodnot nastal v červenci, kdy bylo podáno jen 546 insolvenčních návrhů. V srpnu a září již počty podaných insolvenčních návrhů spotřebitelů zase rostly, ale zhruba jen na polovinu průměrné hodnoty pololetního počtu insolvenčních návrhů.

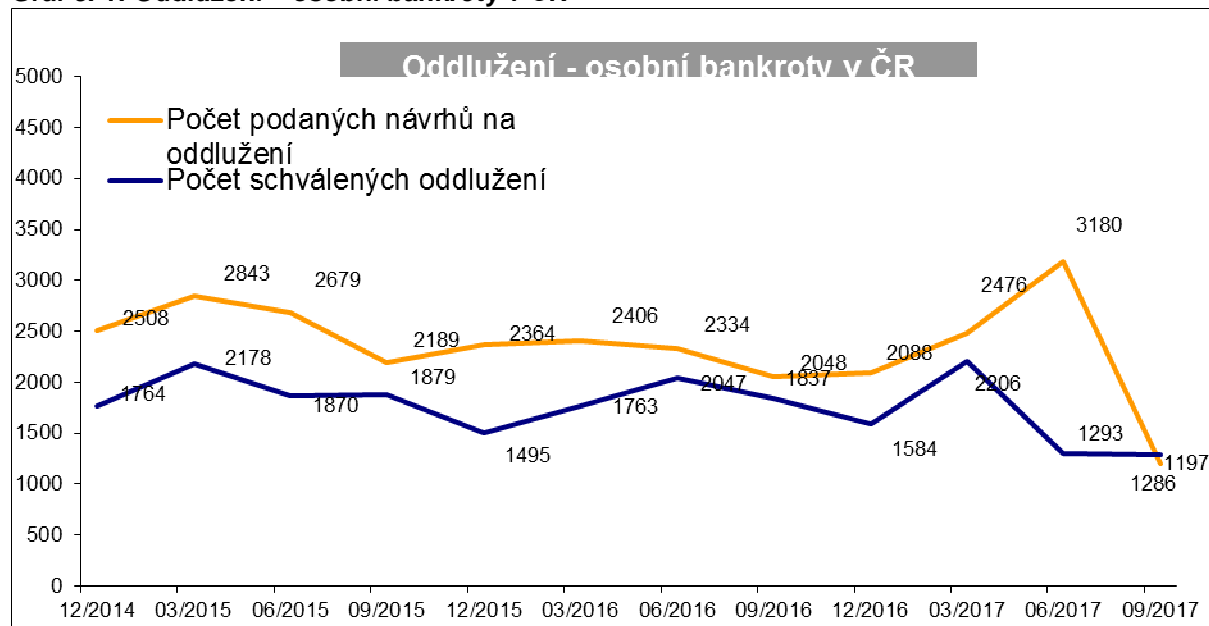
Celkový počet insolvenčních návrhů spotřebitelů klesl při srovnání období 1. – 9. 2017/2016 o 19,58%. Pokles je výrazně vyšší než v předchozích letech, kdy za tři čtvrtletí 2016/2015 klesl počet insolvenčních návrhů spotřebitelů o 7,53% a za období 1. - 9. 2015/2014 o 7,09%.

Insolvenční fyzických osob je možné řešit oddlužením. Oddlužení probíhá buď formou zpeněžení majetku dlužníka, nebo plněním splátkového kalendáře, kdy dlužník musí během 5 let splatit věřitelům alespoň 30 % dluhu. Pokud dlužník není schopen řešit úpadek oddlužením, je prohlášen konkurz.

Ve třech čtvrtletích roku 2017 bylo podáno celkem 16 248 insolvenčních návrhů s žádostí o oddlužení. Je to o 19,42% méně než v roce 2016. Počet návrhů na oddlužení byl v roce 2017 opět nejnižší v červenci. To bylo podáno jen 522 žádostí o oddlužení. V srpnu a září počty žádostí o oddlužení opět rostly, ale zastavili se zhruba na polovině průměrné pololetní hodnoty.

Ze všech žádostí bylo oddlužení povoleno v 15 145. Oddlužení formou zpeněžení majetku bylo schváleno ve 358 případech, v ostatních případech bylo oddlužení řešeno nastavením splátkového kalendáře.

Graf č. 1: Oddlužení – osobní bankroty v ČR

Zdroj: Insolvenční rejstřík, Creditreform

Vývoj ekonomiky v prvním pololetí roku 2017 potvrzuje očekávané optimistické prognózy.

Dle údajů ČSÚ hrubý domácí produkt stále roste a dynamika růstu byla ve druhém čtvrtletí 2017 vyšší než v prvním čtvrtletí. Celkově HDP meziročně vzrostl o 4,7 %. Růst HDP je podpořen silně rostoucí spotřebou domácností a bilancí zahraničního obchodu. Zlepšuje i situace na trhu práce. Během prvního pololetí se zrychlila tvorba nových pracovních míst a obecná míra nezaměstnanosti se v červnu snížila na rekordních 2,9%. Spotřebu domácností, která meziročně vzrostla o 4,4 %, výrazně posiluje rostoucí objem vyplácených mezd.

Vzhledem k pozitivnímu ekonomickému vývoji a vzhledem ke změnám, které přinesla novela Insolvenčního zákona očekáváme do konce roku 2017 nadále klesající nebo stagující vývoj počtu insolvenčních návrhů u firem i spotřebitelů.

Creditreform sleduje insolvenční rejstřík permanentně a své pravidelné analýzy o vývoji insolvencí v Česku i zahraničí zveřejňuje již několik let.

Creditreform je mezinárodní skupinou poskytující svým zákazníkům hospodářské a kreditní informace, poskytuje služby inkasa pohledávek a také další služby v oblasti řízení rizik. Creditreform je přímo zastoupen v 23 evropských zemích a v Číně, celosvětově má 180 poboček a zaměstnává 4 500 pracovníků.

Další informace:

**Miloslava Osvaldová
Cyril Mores**

Stanislava Menšíková

Creditreform s.r.o.

Na Harfě 337/3

190 00 Praha 9

Telefon: 00420 / 226 070 811

Telefax: 00420 / 226 070 826